

2016/61

ONTVANGEN 16 DEC. 2016

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Rijksuniversiteit Groningen
T.a.v. de heer A.H.L. Korten
Postbus 72
9700 AB GRONINGEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
1104655

Uw brief van
15 september 2016

Uw referentie
16/09799

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum **15 DEC. 2016**

Betreft Besluit inzake macrodoelmatigheid verplaatsing wo masteropleiding
Culturele Geografie

Geachte heer Korten,

Met uw brief van 15 september 2016, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 19 september 2016, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo masteropleiding Culturele Geografie te verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 8 december 2016, kenmerk 2016/61, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo masteropleiding Culturele Geografie te verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan het vereiste van artikel 17, eerste lid van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

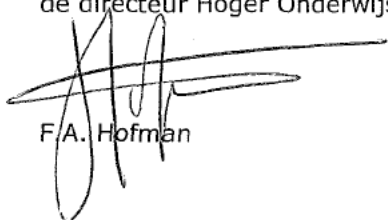
Croho-procedure

Ingevolge artikel 7.17, vierde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen zes maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen,
de Inspectie van het Onderwijs en de VSNU.

Onze referentie
1104655

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

F.A. Hofman

CDHO

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

i. HOENS

Ministerie van OCW	
Zaaknr.	
Datum reg	12 DEC. 2016
E-Doctr.	
Directie	HOENS

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 19 september 2016 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Rijksuniversiteit Groningen om de wo masteropleiding Culturele Geografie te verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden. Op 20 september 2016 heeft de commissie aanvrager verzocht de geleverde informatie aan te vullen. De aanvraag was op 27 september 2016 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 14 oktober heeft de commissie advies uitgebracht over deze aanvraag. Op uw verzoek is op 8 december een nader advies uitgebracht.

datum
8 december 2016

onderwerp
Verplaatsing
Rijksuniversiteit Groningen
wo master
Culturele Geografie
van Groningen naar
Leeuwarden

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Rijksuniversiteit Groningen om de wo masteropleiding Culturele Geografie te verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden.

ons kenmerk
2016/61

bijlage
beoordelingskader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master Culturele Geografie verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden. Het gaat om een Engelstalige masteropleiding van 60 EC die in voltijd wordt aangeboden. De master is ondergebracht in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. De master is toegankelijk voor Nederlandse en internationale studenten met een bacheloropleiding in sociale geografie en planologie, sociale wetenschappen, internationale betrekkingen, en gebieds- of landschapsstudies die aantoonbaar het Engels in voldoende mate beheersen. Afgestudeerden werken volgens aanvrager als onderzoekers, beleidsmedewerkers of beleidsadviseurs op het gebied van ruimtelijke ordening, gebiedsontwikkeling en leefbaarheid bij gemeenten, provincies, nationale overheden, woningcorporaties, monumentenzorg, non-gouvernementele organisaties of in de toeristische sector. Aanvrager wil de master verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden omdat de provincie Friesland als 'living lab' gebruikt kan worden voor de opleiding. De Rijksuniversiteit Groningen (hierna: RUG) heeft sinds 1 januari 2016 officieel een nevenvestiging in Leeuwarden. Deze zogenaamde 'branch campus' is gericht op de multidisciplinaire bestudering van wetenschappelijke vraagstukken die

pagina 2 van 4 relevant zijn voor de Friese regio, zoals vastgelegd in de Kennisagenda Fryslân 2015-2025.

Aanvrager doet een beroep op het criterium in art. 17 lid 1 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan het criterium in art. 17 lid 1 van de Beleidsregel onder de voorwaarde dat binnen drie jaar een academische onderwijs- en onderzoeksomgeving is gerealiseerd.

Beoordeling criterium art. 17 lid 1 Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master Culturele Geografie aansluit op twee thema's in de prestatieafspraken: Sustainable Society en Healthy Ageing. Aanvrager heeft deze inhoudelijke aansluiting toegelicht door aan te geven dat de opleiding gefocust is op maatschappelijke ontwikkelingen en trends binnen het domein van de culturele geografie, rondom de thema's plaatsidentiteiten en leefbaarheid. De commissie oordeelt dat de master Culturele Geografie aansluit op het thema Sustainable Society. Aangezien de opleiding aansluit op een zwaartepunt in de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan het criterium in art. 17 lid 1 van de Beleidsregel, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds bestaande opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 19 september 2016 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de RUG om de wo master Culturele Geografie in Leeuwarden aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van verwante bekostigde hbo en wo masteropleidingen en de instroom daarin. Er is geen beschrijving geleverd van onbekostigd verwant onderwijsaanbod. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelt rond 100 eerstejaarsstudenten.

		2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
M Human Geography	Radboud Universiteit Nijmegen	72	74	69	85	70
M Leisure, Tourism and Environment	Wageningen University	32	20	33	26	28
eerstejaars instroom totaal		104	94	102	111	98

De instroom in de master Culturele Geografie in Groningen bestond de afgelopen jaren uit circa 15 studenten. Aanvrager verwacht dat de instroom na verplaatsing naar Leeuwarden zal toenemen, vanwege het profiel 'Place, Identities & Quality of Life' en de start van de track Tourism Geography & Planning. Aanvrager verwacht dat het 'living lab' format ook een positief effect zal hebben op de instroom omdat de opleiding zo meer gekoppeld wordt aan het kennisnetwerk van Campus Fryslân en de daarbij betrokken instellingen. Men verwacht dat circa 20 tot 25 studenten in Leeuwarden aan de opleiding zullen beginnen, groeiend naar een instroom van circa 40 studenten in 2019. Een dergelijke instroom zal naar het oordeel van de commissie geen onevenredig nadelig effect hebben op de instroom in de verwante opleidingen in Nijmegen en Wageningen.

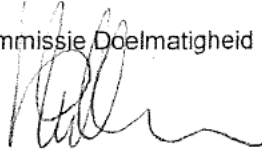
Ter onderbouwing van de kennisinfrastructuur heeft aanvrager een beschrijving geleverd van de opbouw van de nieuwe faculteit van de RUG in Leeuwarden, de

pagina 3 van 4 contacten met het bedrijfsleven, onderzoeksinstituten en hoger-
onderwijsinstellingen in Friesland zoals Stenden hogeschool, Van Hall Larenstein
en de NHL. Verder heeft aanvrager aangetoond dat het voornemen past binnen de
Friese Kennisagenda 2015-2025 en aansluit op het Hoger-Onderwijsakkoord
Fryslân. De commissie constateert dat de kennisinfrastructuur, een academische
onderwijs- en onderzoeksomgeving, nog in de opbouwfase verkeert. De aanvraag
maakt deel uit van de Campus Fryslân, waarmee men in januari 2016 begonnen
is. Dit initiatief bevat veel beloften, maar het verkeert nog in een pril stadium. Voor
een wo masteropleiding is een academische onderwijs- en onderzoeksomgeving
onontbeerlijk. Bij eventuele volgende aanvragen voor nieuwe opleidingen voor de
locatie Leeuwarden zal de commissie dit aspect nadrukkelijk monitoren.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod is om de master
Culturele Geografie te verplaatsen van Groningen naar Leeuwarden. De aanvraag
voldoet aan het criterium in art. 17 lid 1 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

De wettelijke grondslag voor het advies is gelegen artikel 7.17 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen: de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend.

De verplaatsing van een opleiding of een gedeelte van een opleiding kan volgens artikel 17 lid 1 van de Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan het in dit artikel genoemde criterium.

Volgens het criterium in art. 17 lid 1 dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Hierbij hoeft de arbeidsmarkt niet beschreven te worden, aangezien de verplaatsing van een opleiding binnen Nederland vanuit de nationale arbeidsmarkt bezien neutraal is. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op de zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.